

Decisiones Sacramentales, Theologicæ, Canonicæ, & Legales

In Quibus Tota materia Sacramentorum, Theologiæ Moralis, Juris Canonici, & Quæstiones plurimæ Juris Civilis explicantur, dilucidantur, & traduntur, Eruditionibus, Historiis, & Exemplis adornatæ ; Opus Episcopis, Vicariis, Parochis, Confessariis, aliisque Studiosis utile, ac jucundum In Libris novem ...

De Sacrosancto Missæ Sacrificio Decisiones

Chiericato, Giovanni Maria

Augustæ Vindelicorum, 1730

Decisio XXXV. Argumentum. Disputatur, An fructus specialissimus Missæ, proprius Sacerdotis celebrantis, possit per eum, accepto stipendio, alteri applicari? Referuntur argumenta pro utraque opinione: ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94659](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94659)

visionum, quæ fusiùs scriptæ sunt in Processu; super quibus antedictus Episcopus Oxoniensis in prædicto libello 2 num. 149. facit plures observationes; nos autem, brevitatis causa, quatuor tantum notabimus. Unum, quod Parochus ille torquebatur igne Purgatorii ob Missas decem, & novem ex pigritia non celebratas; ex quo comprobatur opinio per nos relata in antecedenti Decis. 19 XXXIII. num. 54. quod Sacerdos raro celebrans, graviter peccat; hic enim, etsi frequenter celebraret, nam Parochus erat, quia aliquando desidius abstinit a celebratione, luit poenam in alia vita; peccavit enim contra charitatem, privando animas Purgatorii refrigerio proveniente ex Sacrificio; ideo id notent omnes insigniti caractere Sacerdotali, & raro celebrantes; consulantque sibi super hoc peccato omissionis, & nolint, pretiosum talentum tenere otiosum, & involutum in sudario abscondere subtus terram; prout ille servus nequam, de quo *Matth. 25. vers. 18.* ubi Tirinus ait: *Tales sunt qui vel pusillanimitate, vel laboris formidine, vel otii appetentia subterfugiunt charitatis officia.*

Alterum notandum est restitutio pecuniarum, quam Parochus ille facere debebat, & rogavit, ut fieret tum famulæ suæ Agneti, tum aliis personis; ex quo verissimam esse conspicimus sententiam illam Sancti Augustini: *Non remittitur peccatum, nisi restituatur ablatum. cap. Primo 14. quest. 6.* quia non fuit remissa poena ignis huic defuncto, antequam restitutio adimpleretur, quod utinam considerarent omnes illi Parochi, & possessores beneficiorum, qui negligentes sunt in solvendis oneribus publicis, quæ incumbunt suis Ecclesiis, & illa relinquunt solvenda à successoribus; peccant enim mortaliter contra iustitiam, & nisi verè poeniteant salvari non possunt; quia obligatio solvendi quod quisque debet, non solum est de Jure Canonico, sed de Jure Naturali, & Divino, ut plenè probat Eminent. Cad. de Lauræa in 3. sent. tom. 2. de *Justitia commutativa disp. 23. art. 1.* Et quatenus etiam obineant remissionem culpæ per poenitentiam ante mortem, non effugient poenam in Purgatorio, donec resarciantur successores in beneficiis pro damno, quod patiuntur in publicarum gravedinum solutione. Et quis resarciet? Idem advertendum à confessoribus circa debitores livellorum, & legatorum; meminisse enim semper debent, non posse absolvi illum, qui potest in vita restituere, & vult committere restitutionem hæredibus, ut docet Cotonius in suis *Controversiis libr. 2. Controvers. 9. num. 160.* à qua doctrina non est ausus discedere neque ipse Diana part. 5. tract. 3. resol. 104. Quæ residet in opere Coordinato tom. 1. tract. 4. resol. 51.

Tertium, quod notare juvat, est petitio veniæ, quam Anima Parochi rogavit fieri ab illis, cum quibus jurgia habuit; verificatur enim quod Dominus dixit in Evangelio *Matth. 5. Vers. 22.* Omnis, qui irascitur fratri suo, reus erit iudicio. Subdens ibidem poenas, quas patietur ille, qui sola verba contumeliosa protulerit in proximum, ut fecit Parochus iste contra Petrum, & Annam de sua Parochia, quamvis crederet, se justam causam iurgandi contra eos habere; tenebatur enim, tanquam Pastor animarum, iisdem dare exemplum mansuetudinis, & patientiæ: juxta dictum Apostoli ad *Tit. 2. vers. 8.* In omnibus te ipsum prabe exemplum

bonorum operum. Actio autem iracunda in Parocho, quamvis cum justa causa, est reprehensibilis; nam de hoc Deus reprehendit Sacerdotes per *Ezechielem cap. 34. vers. 4.* his verbis: *Cum austeritate imperabatis eis, & cum potentia.* Quare cauti sint Pastores animarum in servanda mansuetudine, & sæpè legant libellum Pauli Segnerii, cujus titulus est *Il Parroco Istruito* præcipuè in cap. XI. cap. XVI. & cap. XIX. ubi de bono exemplo per Parochos ovibus suis præstando.

Quartum tandem notandum est, quod Anima prædicti Parochi, ut à gehenna Purgatorii liberaretur, petit ab eodem Parochiano suo, tum ut Missas septuaginta duas audiret, & quinque Altaria visitaret; tum ut ter disciplinam faceret: sibi que has satisfactiones, & indulgentias applicaret; undè manifestum fit, Missæ Sacrificium, si devotè audiat pro Animabus Purgatorii, plurimum eis prodesse; & easdem valde juvari operibus poenalibus, quas homines Christiani suscipiunt faciendas in hac vita pro mortuis; vel sibi illatas undeque patienter sustinent, quod docet Concil. Trident. sess. 14. cap. 3. & eruditè demonstrat Emin. Cardin. de Lauræa in 4. sent. tom. 2. disput. 13. De *satisfactione Penitentiali artic. 6. per totum.* Quare solliciti esse debemus circa tolerantiam afflictionum, & malorum, quibus ex Dei providentia exercemur in hac vita; mirificè enim profunt ad satisfaciendum pro poenis, quas debemus, pro patratæ culpis; vel quas luere debent animæ aliorum in igne Purgatorii.

DECISIO XXXV.

ARGUMENTUM.

Disputatur. An fructus specialissimus Missæ, proprius Sacerdotis celebrantis, possit per eum, accepto stipendio, alteri applicari? Referuntur argumenta pro utraque opinione: & eligitur Affirmativa, quò ad validitatem applicationis: Negativa, quò ad receptionem stipendii, quæ est illicita, & prohibita tum ab Urbano VIII. anno 1626. tum ab Alexandro VII. anno 1659. Avaritiam ab omnibus Ecclesiasticis evitandam esse, auctoritatibus, & exemplis modernis Sacerdotum luentium poenas in Purgatorio confirmatur.

SUMMARIUM.

- 1 Fructus Missæ ex opere operantis satisfactorius, & impetratorius potest à celebrante aliis applicari.
- 2 Fructus Missæ triplex generalissimus, medius, & specialissimus.
- 3 Fructus Missæ specialissimus an validè à Sacerdote cedatur alteri?
- 4 Quilibet in re sua est moderator, & arbiter, & num. 27.
- 5 Satisfactio resultans ex propriis bonis operibus potest à quocunque alteri applicari.
- 6 S. Franciscus Xaverius fecit disciplinam pro satisfactione militis sui poenitentis.
- 7 Celebrans potest nolle pro se fructum Missæ specialissimum.
- 8 Missam audientes possunt applicare fructum aliis.

- 9 Favori pro se introducto quilibet renunciare potest.
- 10 Beneficium non confertur in invitum.
- 11 Publica voluntati, & utilitati privata cedere debet.
- 12 Nemo potest eodem tempore velle, & nolle.
- 13 Mandatarius non debet excedere fines mandati.
- 14 Proprium semper sequitur suum subiectum.
- 15 Sacrificans non potest alterare naturam Sacrificii.
- 16 Remissio poenarum in Sacramento baptismi, & penitentia an possit applicari alteri, quam baptizato, & penitenti? & num. 28.
- 17 Quæ personalia sunt, non separantur à persona.
- 18 Disputabile, & incertum est, an Sacerdos possit alteri cedere fructum suum specialem in Missa.
- 19 Fructus impetratorius, & satisfactorius proprius celebrantis potest alteri cedi, & num. 22.
- 20 Fructus Meritorius in Missa quomodo detur?
- 21 Nullus de condigno meretur pro alio.
- 22 Ecclesia non prohibet Sacerdoti applicare alteri suum fructum specialem in Missa.
- 23 Vineæ Dominus quomodo velit, & nolit fructus vineæ.
- 24 Fideles se adinvicem orationibus iuvare debent.
- 25 Proprium, & suum æquipollent.
- 26 Confessorius an possit penitentis penitentiam applicare animabus Purgatorii?
- 27 Baptizatus in eo actu debet pro se recipere fructum baptismi.
- 28 Volente persona, personalia jura cedi possunt alteri.
- 29 Stipendium an licitè accipiat pro fructu speciali Sacerdotis? & num. 34.
- 30 Decretum S. Congregationis Concilii Anno 1626, circa stipendia Missarum, & Anno 1627.
- 31 Decretum ejusdem Sac. Congr. Concil. de Anno 1659, prohibens accipere stipendium pro fructu Missæ speciali ipsius celebrantis.
- 32 Fructus specialis Missæ non datur celebranti, nisi sit in gratia.
- 33 Nemo absque revelatione scire potest, an sit in gratia.
- 34 Simonia est recipere stipendium ob fructum specialem Missæ.
- 35 Simonia est vendere laborem annexum operi Sacro.
- 36 Stipendium celebranti datur ob sui sustentationem.
- 37 Parochi quo die tenentur celebrare ex officio, non possunt accipere stipem pro applicatione Sacrificii.
- 38 Avaritia prorsus fugienda.
- 39 Exempla Sacerdotum penas luentium in Purgatorio ob avaritiam, & num. 43.

Cum olim interrogatus fuero super casu sequenti, placuit de eo differere; & ejus resolutionem hoc in loco ponere. Casus est iste: Pia persona offert stipem Sacerdoti celebraturo, ut sibi applicet, atque cedat ejusdem Sacerdotis proprium, & personalem fructum. Queritur an Sacerdos annuens, & stipem accipiens validè, ac licitè cedat, & applicet?

Dott. Clericali Tom. I. Lib. III.

Pro recta hujus casus dilucitatione recolligenda sunt, quæ diximus supra, videlicet: Primò, quòd fructus Missæ alius est ex opere operato, & alius ex opere operantis, ut in *Decis. XXXIII. num. 11*, difficultas autem præsentis casus non versatur circa fructum ex opere operantis; hunc etenim, saltem ut satisfactorium, ac etiam ut impetratorium postea alijs per celebrantem cedi, & applicari concedunt omnes Doctores. Matrius in 4. sentent. disput. 4. quest. 6. num. 124. Vers. ad confirmationem. Gobat in Theolog. Experim. tract. 3. n. 144. & Tamburin. de Sacrific. Missæ libr. 3. cap. 1. §. 3. num. 69. Idcirco quæstio nostra versatur circa fructum ex opere operato. Secundò est pariter memoria repetendum, quòd fructus Missæ ex opere operato est triplex; generalissimus, qui toti Ecclesiæ Catholice communicatur; medius, quem recipit ille, ad cujus instantiam celebratur Missa; & specialissimus, quo donatur ipse Sacerdos celebrans. Tambur. d. lib. 3. cap. 1. §. 1. num. 3. & nos d. *Decis. XXXIII. num. 41*. Dubitatur itaque, an Sacerdos celebrans possit hunc fructum specialissimum, & sibi proprium applicare alteri, ipsum petenti, & pro eo stipem offerenti? & de duobus dubitari potest, scilicet an valide? & an licitè hæc applicatio fieri possit?

Quo ad primam partem dubii; Utrum Sacerdos celebrans possit validè applicare alteri suum fructum specialissimum, sunt duæ contrariæ Theologorum opiniones. Alii negant; alii affirmant. Affirmantium hæc sunt potiora argumenta.

Primò. Quilibet in re sua est moderator, & arbiter. l. in re mandata. C. Mand. Sed hic fructus specialissimus est ipsius Sacerdotis celebrantis. Ergo ad ejus arbitrium potest de illo disponere, & alteri applicare.

Secundò. Fructus specialissimus est ejusdem rationis cum fructu medio. Sed fructus medius est applicabilis alteri. Ergo & iste specialissimus.

Tertiò. Quilibet potest applicare alteri; satisfactionem resultantem ex propriis bonis operibus, sive, vivo, sive defuncto. Matrius in 4. sentent. disput. 5. quest. 23. n. 620. Hinc S. Franciscum Xavierium onus faciendi disciplinam suscepisse pro militis confessi satisfactione, qui eam detrectabat suscipere, narrat ex Turfellino, & Bartolo. Gobat in Theolog. Experim. tract. 7. num. 763. Vers. Octava. Ergo etiam Sacerdos celebrans potest alteri cedere fructum satisfactorium, sibi ipsi proveniente ex Sacrificio.

Quartò. Potest Sacerdos non sibi reservare talem fructum, sed relinquere illi, pro quo Missam offert. Ergo poterit etiam validè illum alteri offerre.

Quintò. Ceteri offerentes, nempe fideles adstantes Sacrificio, possunt fructum ad se spectantem ex eodem Sacrificio, alteri applicare; juxta illud, quod dicitur in Canone Missæ in illis verbis: *Qui tibi offerunt pro se, suisque omnibus*.

Sextò. Unicuique liceat renunciare favori pro se introducto. cap. Ad Apostolicam. De Reg. Juris. l. 9 penult. C. de Pactis. Menochius conf. 57. num. 15. Sed fructus specialis introductus est pro favore celebrantis. Ergo potest illum renunciare.

Septimò. Beneficium non confertur in invitum. l. Inviro. ff. de Reg. Jur. l. Nec emere. C. de Jure de liberandi. Sed hoc eveniret, si celebrans fructum Missæ specialissimum alteri cedere non posset. Ergo. Et hanc affirmativam opinionem tener Gavantus in Rubric. Missal. part. 2. tit. 8. num. 3. vers. Alterum est. Navarrus in Manual. cap. 25. num. 92. & num. 111.

Azorius *part. 1. lib. 10. c. 20. in fine.* Henriquez *lib. 9. cap. 18. n. 3. & cap. 21. n. 7.* Bordonus *Var. resolut. part. 5. resol. 25. quæst. 8.* & alii plurimi, quos cumulat Pasqualigus *de Sacrificio nova Legis quæst. 99. num. 1.*

Negantium verò hæc sunt fundamenta, argumenta, & rationes.

Primò. Publica voluntas debet prævalere voluntati privaræ. Sicut utilitati publicæ privaræ cedere debet. *l. 1. §. 1. C. de Cad. toll. Mantua Sing. 573.* Sed publica voluntas Ecclesiæ est, ut Sacerdos Sacrificium offerat pro toto populo, pro dante stipem, & pro seipso. Ergo per suam privatam voluntatem non potest non offerre pro seipso.

Secundò. Nemo potest eodem tempore velle, & nolle. Tamburinus *de Sacrific. Missæ lib. 2. cap. 2. §. 1. n. 3.* Sed celebrans, dum offert Hostiam, ait, illam offerre pro innumerabilibus peccatis, offensionibus, & negligentis suis. Ergo non potest nolle eam pro se offerre; & velle fructum suum alteri applicare.

Tertiò. Mandatarius non potest excedere fines mandati. *c. Cum olim, de officio judic. Deleg. l. Dilecti. ff. Mandati.* Quod si excedat, nihil agit, & irritum remanet, quod facit. *l. 3. ff. Mandati. Felin. in cap. Cum dilecti. num. 41. de Rescript.* Sed Sacerdos de mandato Ecclesiæ debet offerre, pro ipsa, pro dante stipendium, & pro seipso. Ergo aliter agere non potest; & si aliter faciat, invalidè facit.

Quartò. Proprium debet semper, sequi subiectum, cujus est proprium Arist. *lib. 5. Topic. cap. 3. n. 11.* & ibi P. Sylvester Maurus in *Commentar.* ubi subdit, quòd id, quod aliquando convenit, aliquando, non convenit, non est proprium, sed est accedens commune; & cum proprii natura sit inesse rei si aliquando inest, aliquando non inest, non potest esse proprium. Porro fructus specialissimus Missæ est proprius Sacerdotis celebrantis; ergo debet semper sequi ipsum celebrantem, & ei inesse; & per consequens, non est alteri applicabilis aliis dici non potest, quòd prædictus fructus specialissimus sit proprius ipsius Sacerdotis celebrantis.

Quintò. Quod provenit ex natura Sacrificii, non est applicabile, nisi secundum naturam ejusdem Sacrificii, nam in potestate Sacrificantis non est alterare naturam ejusdem Sacrificii: Sed secundum naturam Sacrificii ille tertius fructus debet esse Sacrificantis. Ergo non est alteri applicabilis.

Sextò. Remissio pœnarum, quæ provenit ex Sacramento baptismi, & ex Sacramento pœnitentiæ applicari non potest alteri, quàm baptizato, & pœnitenti; ea ratione quia provenit ex opere operato; & determinatè, ad illum, qui baptizatur, vel confitetur. Ergo idem est dicendum de fructu Sacrificii, proveniente ex opere operato, & determinatè in ipsum celebrantem.

Septimò. Quæ personalia sunt, separari non possunt à persona. Sed fructus specialissimus Missæ est personalis, ac pro persona Sacrificantis. Ergo ab eo separari non potest. Et hanc opinionem sequuntur Suarez in 3. p. *D. Thom. disp. 79. sect. 9. vers. Nihilominus censeo.* Fraxinellus *de obligat. Sacerdot. sect. 3. prænor. 3. §. 2. num. 3.* Miranda *tom. 1. Manual. Regul. qu. 41. art. 17.* Layman *lib. 5. tract. 5. cap. 2. n. 18.* & alii quos citat, & sequitur Pasqualigus *d. 99. num. 3.*

Remanet igitur indecisa hæc quæstio ob varietatem Doctorum, & multiplicitem rationum; & Quartò in *Appendice de Sacrificio quæst. 2. punct. 17. vers. Colligitur*, ait, adhuc stare sub opinione, utrum

validè possit fructus specialissimus alteri applicari à Litante, nec ne? Et Diana *part. 11. tract. 7. resol. 27.* Quæ jacet in Coordinato *tom. 2. tract. 1. resol. 41. sub num. 3.* ait: Incertum, & controversum est apud Doctores, nùm valor iste personalis possit alteri applicari. Nihilominus ego libentius adhareo Doctoribus affirmantibus, posse hunc fructum specialissimum à Mystra alteri applicari; si de impetratorio, aut de satisfactorio sermo sit; cum enim in quolibet bono opere in gratia facto tria reperiantur, videlicet Meritum, Impetratio, & Satisfactio, ut bene ostendit Diana *part. 9. tract. 7. resol. 57. num. 2.* Quæ collocata est in Coordinato *tom. 1. tract. 6. resol. 17.* Sic in Sacrificio Missæ tres præcipui fructus prædicti insunt, ut latè probavimus supra *Decis. XIV. an. 12. & seqq.* advertentes ibi, quòd fructus meritorius consistens in augmento gratiæ, sanctitatis, & justitiæ, ex quo correspondet major portio gloriæ in Cælis, non datur immediatè per Sacrificium, sed ut docent Theologi ibi allegati, mediatè tantum; id est magis auxiliis efficacibus ad bona opera exercenda. Igitur fructus meritorius proveniens celebranti ejus esset debet; cum purus homo saltem de condigno non possit alteri mereri, vel merita sua applicare, ut disserunt Scholastici in tractu de merito, & præcipuè Abelly in *Medulla Theol. tom. 1. part. 1. tract. 6. cap. 5. sect. 7.* At fructus impetratorius, & eo magis satisfactorius ex eodem Sacrificio emanans, potest quidem ab ipso celebrante alteri cedi, & applicari; tum quia hac de re nulla extat prohibitio; ut omnes Theologi testantur; tum quia quilibet potest sua bona opera applicare alteri vel ad impetrandum, vel ad satisfaciendum; quamvis sint personalia; immò hoc ut plurimum faciunt audientes Missam, qui illam offerunt pro necessitatibus vel spiritualibus, vel temporalibus propinquorum, benefactorum, & amicorum; unde celebrans non debet esse deterioris conditionis, quàm adstantes, dum Missam celebrat; eo magis si dictam cessionem faciat ex charitate, ut considerat Petrus Navarra *lib. 2. cap. 2. n. 256.* & Bordonus *Var. resol. d. part. 1. resol. 25. quæst. 8.* ubi expressè loquuntur, non solum de fructu ex opere operantis; sed etiam ex opere operato, de quo est quæstio nostra.

Hac itaque opinione amplexa, superest, ut respondeamus argumentis contrariis, quæ facillè diluuntur; parum enim, aut nihil obstant.

Non primum. De publica Voluntate Ecclesiæ; quia ipsa Ecclesia aliter fieri non prohibuit; sed sic disposuit in commodum celebrantis, cujus charitatem non intendit restringere, quin eam communicet aliis fidelibus indigentibus.

Non secundum. Quia litans non potest dici velle, & nolle, alteri applicando fructum suum specialissimum; illum enim vult, sed sic ut alii possit eum communicare, & donare; sicut Dominus vineæ vult fructus nascentes in illa; non solum pro sua egestate subveniendi, sed etiam pro indigentis aliorum suffragandis. Vel dici potest; quòd vult pro se fructum quoad meritum, & ad majorem sanctitatem sui ipsius; non vult quo ad alia auxilia impetranda, vel ad satisfactiones complendas; quia has cedit, & applicat amicis; contentus retributione charitatis, quæ ad ipsum regreditur, forsam cum majori emolumento.

Non tertium. Quia Mystra tunc excederet fines mandati sibi ab Ecclesia injuncti; si sibi ab eadem fuisset prohibitum, ne fructum suum aliis applicaret; hoc autem nullibi legitur. Immo Sancti Apostoli, & Doctores Ecclesiæ docuerunt, orationibus, & bonis operibus proximos esse juvandos. Ita S. Jacobus

cap. 1. Orate pro invicem, ut salvemini. Et Apostolus Paulus, ad Rom. 5. Obsecro ergo vos fratres per Dominum Jesum Christum, & charitatem Spiritus sancti, ut adjuvetis me in orationibus vestris pro me ad Deum.

Non quartum; Quia respondetur, ly *Proprium*, non esse sumendum in sensu Philosophico; quatenus significat qualitatem inseparabilem à subiecto; sed in sensu legali, & juridico; quatenus innuit dominium, & proprietatem. De Jure enim proprium, & suum æquipollent. Albericus in *Distion. Verb. Proprium*, & illa res dicitur alicujus propria, qui ejusdem rei est dominus absolutus. §. *Proprius. Instit. de heredib. instit. Clem. 1. §. Suis sedibus.* De foro competens Bartolus in l. 1. qui duos, ff. de Mancip. Hic sequitur, quod sicut de Jure quilibet de re propria, quia sua est, potest pro libito disponere. l. *Dudum. C. de contrahenda Empt.* Barbosa in *Axiom. juris frequent. Axiom. 72. num. 1.* pari modo celebrans proprium Missæ fructum, qui suus est, potest cuicunque voluerit applicare.

Non quintum; Quia quod provenit ex natura Sacrificii non est alteri applicabile, nisi secundum naturam Sacrificii; procedit, ubi non consentiat ille, cui prodest Sacrificium; at ipso volente, & consentiente, nihil repugnat, si quod per Sacrificium ei tribuitur, alteri cedatur. Exemplum esse potest de penitente, cui Confessarius injungit, ut penitentiam, ac satisfactionem pro suis peccatis impositam, applicet pro animabus Purgatorii, licet enim id fieri non possit à Confessario, multi DD. contendunt, inter quos Sancius in *Select. disp. 16.* & Vega in *Summa tom. 2. cap. 64. casu 4.* nihilominus contrarium communiter docent Theologi, quos refert, & sequitur Diana *part. 9. tract. 7. resol. 57. nec non part. 11. tract. 8. resol. 26.* Quæ collocatæ sunt in *Coordinato tom. 1. tract. 6. resol. 17. & resol. 18.* ubi etsi aliqui loquantur de fructu penitentia proveniente ex opere operantis, ibi tamen P. Amicus in *Cursu Theologic. tom. 8. disp. 16. sect. 5. dub. 3. num. 63.* expressè concedit, fructum penitentia provenientem etiam ex opere operato, & ex virtute Sacramenti pro satisfactione poenarum, posse applicari animabus defunctorum; sic ipso penitente contentante. Ergo eò magis hoc fieri potest in Sacrificante, qui est immediatus dispositor fructus ad se pertinentis. Et sic non obstat.

Sextum argumentum; circa quod dicta de Satisfactione penitentiali demonstrant, secundum magis communem opinionem, non esse verum, quod accedente assensu Penitentis, ipsa satisfactio etiam ex opere operato non sit applicabilis animabus Purgatorii, nam fieri potest, & quotidie practicatur. Quod verò ad Sacramentum baptismi aliud venit dicendum; quia in illo baptizatus se habet per modum patientis; & cum tunc primum ingreditur in Ecclesiam, eodem instanti, quo ingreditur delentur in eo culpe, & poenæ; itant non sit in ejus potestate, vel ab ejus arbitrio pendeat, aliter disponere de illo privilegio singulari, quo dirantur baptizati in receptione baptismi. Exemplo Vestis candidæ, qua induitur; eam enim cedere in eo actu non potest alicui pauperi, quia destinata est ab Ecclesia pro ipso baptizato.

Septimum tandem non obstat; quia quæ perso-
Doct. Clericali Tom. 1. Lib. III.

nalitatem sunt, separari non possunt à persona; ipsa met persona reluctante, & contradicente; secus autem eadem cedente, & voluntarie ob aliquem virtuosum actum contentante; siquidem in hoc casu validè possunt cedi, & aliis applicari etiam jura, & favores personales; & sic etiam fructus Missæ specialissimus Sacerdotis; ut in terminis nostræ quaestionis tenet Lezana in *Summa tom. 4. Verb. Missa. num. 17.* ubi sic scribit: *Credi debet, sic institutum à Christo hoc Sacrificium, ut quemadmodum quis sua bona opera satisfactoria, quantumvis personalia aliis applicare potest: sic & hujusmodi fructum, quantumvis etiam personalem, cum utrumque opus charitatis sit quam Deus semper commendat, maxime in Eucharistia, quæ tota charitas est.* Et hoc se solitum fuisse facere, ait Navarrus d. cap. 25. num. 92. & num. 11. §. *Secundò sequitur.* Et placet etiam Naldo in *Verb. Missa num. 12.* Nugno, & aliis, quos cumulat Diana *part. 1. tract. 14. resol. 14.* Et *part. 5. tract. 14. ref. 45.* Et *part. 6. tract. 6. resol. 8.* Quæ reperiuntur in opere *Coordinato tom. 2. tract. 1. resol. 38. 39. & 40.* Tenetque Bordonus d. *part. 1. cit. Resol. 25. sub num. 15.* Et hæc de prima parte hujus quaestionis.

Circa secundam partem; esto, quod, celebrant possit validè alteri cedere, & applicare suum fructum personalem Missæ. Utrum licitè possit etiam stipendium recipere pro ejusdem fructus applicatione? est dubium non spernendum, & pro securitate conscientia celebrantium Missam declarandum. Circa quod distinguere oportet duos casus. Unus est; quando Sacerdos, à quo petitur ejus fructus specialis, recepit ab alio stipendium pro fructu medio Missæ: Alter casus est, quando nullum stipendium ab alio accepit; sed vult stipem recipere à petente fructum specialem provenientem ipsi Sacerdoti ex illa Missa.

In primo casu dicendum est; non esse licitum recipere secundum stipendium; eo quia id expressè damnatum & prohibitum est in Decretis Urbani VIII. anno 1626. in quibus S. Congregatio ad 4. ita respondit: *At quantum? Sacerdotes, quibus diebus tenentur Missas celebrare ratione beneficii, seu Capellania, legati, seu salarii, si elemosynas pro aliis etiam Missis celebrandis susceperint, non posse eadem Missa utrique obligationi satisfacere.* Et quoniam hoc decretum non obstat dicebant multi Theologi post ipsum scribentes, quando Sacerdos vel Capellanus habebat stipendium pro celebranda Missa sine obligatione applicandi Sacrificium; tunc enim, aiebant, pro applicatione Sacrificii, licitum esse novam stipem accipere: Ita DD. quos citat Diana *part. 11. tract. 8. resol. 63.* residens in *Coordinati operis tom. 2. tract. 1. resol. 46.* Iterum à S. Congregatione reprobata fuit horum Theologorum opinio; ut sibi respondisse eandem Sacram Congregationem testatur Pax Jordanus Episcopus Tragurientis anno 1627. *Tom. 1. lib. 4. tit. 1. num. 516. pag. 340.* Et adhuc contradicentibus pluribus Moralists de genere illorum, qui scribunt ad excusandas excusationes in peccatis; die 25. Januarii 1659. emanavit aliud expressissimum Decretum ejusdem Sacre Congregationis confirmatum ab Alexandro Papa VII. per quod ponitur falx ad radicem, & in quocunque casu prohibetur secundum stipendium; & est tenoris sequentis.

X 2

Declar.

Declaratio Sacrae Congregationis Concilii SS. D. N. A. Alexandri Papæ VII. jussu edita, super secundo Decreto ejusdem Congregationis de celebratione Missarum.

Cum Auctores nonnulli scriptis suis asseruerint, Sacerdoti pro alio Missam, recepta elemosyna, celebranti, licitum esse, aliam elemosynam quoque accipere ab altero, cui partem illam fructus, seu valoris ejusdem Sacrificii, ipsimet celebranti debitam (specialem nuncupatam) applicet: ac proinde hunc casum sub Decreto Sacrae Congregationis Concilii, prohibente duplex pro unica Missa stipendium, seu elemosynam recipi, non esse comprehensum. Propterea Sacra Congregatio Eminentissimorum, & Reverendissimorum DD. S. R. E. Cardinalium Concilii Tridentini Interpretum, quæ, auctoritate sibi per Apostolicam Sedem specialiter attributa, sedulo curat, ne à Sacerdotibus circa celebrationem Sacrosancti Missæ Sacrificii, undè in nos uberrima divina liberalitatis munera derivantur, avaritiæ labes ulla, aut suspicio contrahatur; antedictam assertionem maturè examinauit; eademque prorsus reprobata, sub die 25. Januarii 1659. censuit.

Nulli Sacerdoti licitum esse, præfata ratione, sive prætextu, aliam elemosynam accipere, præter illam, quam accepit ab eo, pro quo Missam offerre tenetur. Ac proinde casum hunc esse comprehensum in Decretis aliis per eandem Sacram Congregationem Concilii editis, quibus prohibetur, ne duplex stipendium pro unica Missa recipiatur.

Quam Sacra Congregationis sententiam ad Sanctissimum D. N. Alexandrum Papam VII. relata, Sanctitas sua, sub die 25. ejusdem Mensis approbavit, & Decretum publicari, atque ad Episcopos, & Generales Regularium Ordinum transmitti jussit, ut ipsi doctrinam hujusmodi per suos Pœnitentarios, & Confessarios, ac Lectores, respectivè, insinuari, doceri, atque in Tractatibus moralibus per eosdem imprimendis, evulgari, pastoralis vigilantia, curent.

F. Card. Paulinus Præfectus.

C. de Vecchiis Episcopus Clusinus, S. Cong. Concil. Secretarius.

34 Attenta itaque hac punctuali, & generali Declaratione Sacrae Congregationis Concilii, confirmata à Summo Pontifice, quam etiam per extensum ponit Fagnanus in cap. Fraternitatem num. 96. de Sepultur. & Gonet in Clypeo Theolog. Thom. tom. 5. Disput. 11. de Sacrificio Missæ art. 6. post. num. 117. non est amplius disputandum, an Sacerdos habens aliundè elemosynam pro Missa, possit licitè accipere aliud stipendium pro applicatione sui proprii fructus specialis; constat enim, id facere non posse; quod si faciat, illicitè facit; & cum culpa gravi ob legis Pontificiæ transgressionem. Cœcopetius de Canonicis lib. 3. n. 176. ubi DD. allegat.

In secundo autem casu, quando nullum stipendium ab alio recepit, an illud recipere possit pro applicatione prædicti proprii, & specialis fructus? Respondendum: censetur pariter negativè duplici ratione. Una est, quòd Sacerdos celebrans non potest acquirere sibi dictum fructum specialem, ut postea illum sic acquisitum applicet danti stipem, nili sit in gratia. Bordon. d. part. 1. Resolut. 25. n.

15. vers. Dices cum eodem. Collegium Salmanticens. d. tom. 11. De Sacramentis in genere tract. 5. capit. 5. n. 10. & Gonet d. disp. 11. art. 6. num. 117. At scire certò nullus potest, absque speciali revelatione Dei, an sit in gratia, juxta illud Eccles. 9. Nemo scit, utrum amore, an odio dignus sit? & definitum est in Concilio Trident. sess. 6. cap. 9. dis. seritque Eminentiss. Card. de Lauræa in 3. sent. tom. 4. de Virtute Charitatis disp. 6. art. 7. Ergo non potest Sacerdos celebrans accipere stipendium, & promittere fructum specialissimum sibi sacrificanti obventurum; cum certus non sit, prædictum fructum se consequi posse. Hæc est enim præcipua differentia inter fructum medium, & hunc fructum specialissimum, quòd ille certò obvenit ei, pro quo Missa offertur, etiam si Sacerdos celebrans sit malus, & non sit in gratia; cap. Intra. 1. q. 1. cap. Utrum sub figura, de Consecrat. dist. 2. S. Thomas 3. p. q. 82. art. 6. Et Layman. lib. 5. tract. 5. cap. 1. num. 12. At fructus specialissimus non datur Sacerdoti non existenti in gratia; cap. Ingravibus. 3. q. 7. Layman. d. num. 12. vers. Dicet tertio. Bordonus, Collegium Salmanticense, & Gonet supra, relati; & ideò ob incertitudinem, illicitum censetur, accipere stipendium pro applicatione fructus specialis; ita ut ex sola charitate, & liberalitate possit, & debeat applicari alteri per celebrantem.

Secunda ratio est, quia hoc stipendium recipitur à Sacerdote immediatè pro re spirituali, & sacra, qualis est ipse fructus specialis, & sic committeret Simoniam. cap. Quidquid. 1. q. 1. Et cap. Qui studet: ubi Gloss. ead. causa, & quest. Maltrius in Theolog. Moral. disp. 14. num. 79. Diana par. 1. tract. 8. resol. 68. num. 8. Quæ in Coordinato est d. tom. 2. tract. 1. resol. 46. & ibi sub d. n. 8. Dicastillus de Sacramentis tom. 1. tract. 5. disp. 4. dub. 16. n. 320. novissimè Pignatellus tom. 1. consult. 139. num. 10. in fine, & Cardenas in Crisi Theolog. Dissert. 27. num. 102.

Nec relevat dicere, quòd recipit stipendium non pro valore ipsius fructus specialis, sed pro labore in litando; nam qui vendit laborem, sine quo opus sacrum, & spirituale non fit, censetur vendere ipsum opus sacrum, & Simoniam committit; cap. Siquis objecerit, ubi Barbosa in collect. DD. 1. q. 3. Sotus De justit. lib. 9. qu. 6. art. 1. Navarrus in Man. cap. 34. n. 101. & 102. Reginaldus lib. 23. n. 119.

Multò minus juvat replicare, quòd stipendium prædictum accipitur pro sustentatione Sacerdotis, ad quam jus habet quicumque promotus ad Sacerdotium deservit populo in Altari, ut plenè probat Pasqualigus de Sacrific. nova legis tom. 2. quest. 903. num. 1. innumeros DD. numerans, inter quos Eminent. Card. de Lugo De Sacram. Eucharistia disp. 21. sect. 1. Nam responderetur, tunc Sacrificantem mereri stipem pro sui sustentatione, quando sacrificat ad finem, & effectum conciliandi stipem danti fructum, & valorem medium ordinatum à Christo, & designatum ab Ecclesia pro illo, cujus nomine, & requisitione offertur Sacrificium, secus autem si dicto fructu medio tertie personæ applicito, vel sibi retento, velit Sacerdos id, quòd sibi donatur à Dei liberalitate, alii ob pecuniam dare; tunc enim non videtur excusandus ab avaritia; quam semper detestata est Ecclesia in Sacrificio Missæ; neque à Simonia, & ideò illicitè ageret Mysta, si ob applicationem sui fructus specialis stipem acciperet.

Con-

Confirmatur hæc resolutio etiam ex doctrina Pacis Jordani Episcopi Tragurien. d. tom. 1. lib. 4. tit. 1. num. 520. advertentis, declaratum esse ab eadem Sacra Congregatione Concilii die prima Septembris 1629. ad consultationem Parochi Terræ Urceani; Fanen. Diocesis, quod Parochi in illis diebus, in quibus tenentur ex officio celebrare, etsi absque obligatione Sacrificii; non possint recipere stipendium pro ejusdem Sacrificii applicatione, quod etiam docet Barbosa de offic. & pot. Episc. allegat. 24. n. 11. Diana part. 4. tract. 4. resolut. 232. Quæ in Coordinato est tom. 2. tract. 1. res. 57. & Fagnanus in d. cap. Fraternitatem num. 93. & seqq. De Sepulchris. Intendit enim Ecclesia prorsus tollere quamcunque suspensionem avaritiæ.

Et jure quidem; extat enim illud Salvatoris præceptum Luc. 12. 15. Videte, & cavete ab omni Avaritia. Ipsa namque, ut ait Apostolus. 1. Timoth. 6. 10. Radix est omnium malorum. Et propter avaritiam plurimi Sacerdotes penas atroces lunt in Purgatorio, ut historiarum testantur; inter quas liceat mihi hic referre illam, quæ legitur inter revelationes antedictæ Vener. Matris Franciscæ à Sanctissimo Sacramento Carmelitæ Discalceatæ ad num. 20, ubi ita refert: Un Sacerdote naturale (idest nativo) di N. qual, era stato Priore incerta Collegiale, com-
42 parve alli 23. di Novembre nel medesimo anno 1617. dicendo, lo raccomandassi à Dio; che si ritrovava nel Purgatorio per leggerezze della sua gioventù, e per essere stato interessato.

Quo loci hoc additamentum facit prælaudatus Episcopus Oxoniensis: Due colpe di mala conseguenza sono quelle di questo Sacerdote, che per un stato sì perfetto, fosse leggiero, & avaro. Queste distrussero i figli di Heli, e li tolsero la vita, facendoli castigare ridotti in pezzi per mano de Filistei à piè dell' Arca del Testamento. Veramente da questi due vizii s'hanno d'astenerne sopra tutti gli Ecclesiastici: dalle leggerezze, quando sono giovani, e dalla sordidezza, quando sono vecchi; poichè tutti si pagano terribilmente nel Purgatorio; se non si confessano, e non si cancellano.

Alia apparitio refertur in eodem libello ad n. 38. Anima unius Sacerdotis asserentis, quod per annos decem, & novem stabat in Purgatorio, gravissimas inter penas; & petit suffragia. Item alia ad num. 44. reddens rationem suarum penarum dicens: Sono N. Paroco di N. che stò nel Purgatorio, perchè fui avaro. Caveant igitur Ecclesiastici omnes ab avaritia, quæ est idolorum servitus, cap. Cum omnis. 1. q. 1. ubi Glossa rationem reddit, cur sic nominetur, subdens: Idè dicitur avaritia specialiter servitus idolorum, quia tanquam Deo exhibit avarus nummo reverentiam. Plura de hoc vicio avaritiæ à nobis dicta sunt in Decisionibus anni 1687. De Sacramentis in genere, ad Casum Prudentialem Mensis Maii, ubi explicuimus, Quid sit Avaritia? Quotuplex? Quæ ejus filia? Quæ mala proveniant ex Avaritia? Et quibus remediis curanda? De qua materia legenda sunt Rubri. Annotat. ad Rotam. part. 9. Decis. XC. Et dicta per P. Segneri in Parocho Instrucao capit. 16.

DECISIO XXXVI.

ARGUMENTUM.

Agitur de applicatione Sacrificii necessario faciendæ à Celebrante. Circa illam resolvuntur undecim dubia, & docetur, an sufficiat intentio habitualis? In qua parte Missæ sit faciendæ applicatio? Antiquorum Diptycha quid essent? Anticipata Missa an dicenda pro eo, qui primum daturus est stipem? An superior possit applicare Missam Sacerdotis sui subditi? An applicanda Missa pro Sanctis? pro infidelibus? pro catechumenis? pro excommunicatis? pro peccatoribus? Et utrùm viventes possint sibi celebrare facere Missas de Requiem? De hoc exempla B. Alberti Magni, & aliorum; præcipue Caroli Quinti Imperatoris.

SUMMARIUM.

- 1 Applicatio Sacrificii est à celebrante faciendæ.
- 2 Applicationis Sacrificii faciendæ rationes plures.
- 3 Applicatio Sacrificii an possit remitti in Deam?
- 4 Intentio qua requiratur pro applicatione Sacrificii? An actualis, virtualis, vel habitualis?
- 5 Habitualis intentio sufficit pro applicando Sacrificio.
- 6 Retractata intentionis pro applicando Sacrificio quatuor casus.
- 7 Sacerdotes debent reflectere, cui Missam applicant.
- 8 Applicatio Sacrificii in qua parte Missæ sit faciendæ? An omnino ante consecrationem, vel in consecratione?
- 9 Applicatio Sacrificii pro Defunctis fieri potest etiam post consecrationem.
- 10 Memento in canone ad quid introductum?
- 11 Diptycha, quid essent?
- 12 Nomina, pro quibus Missa offerebatur, olim alta voce legebantur ad Memento.
- 13 Applicatio Sacrificii olim fiebat statim, post lecta nomina in diptychis notata.
- 14 Sacramenta quando producant suum effectum.
- 15 Sacrificium Missæ quando sic completum?
- 16 Sacrificium Missæ existit usque ad consumptionem specierum.
- 17 Sacerdotes in preparatione ad Missam bene faciunt applicando tunc illam, cui debent.
- 18 Offertorium in Missa locus est applicandi fructum ejus.
- 19 Memento utrumque in Missa locus est applicationis ejus.
- 20 Sacrificium Missæ nulli applicatum cui pro sit?
- 21 Applicatio anticipata Missæ pro eo, qui daturus est stipem, antica?
- 22 Cappellanus tenetur ad amissum servare mentem testatoris.
- 23 Superior an possit applicare Missam Sacerdotis subditi contra ejusdem subditi voluntatem?